

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

21 april 1997

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw **Ria Van Den Heuvel** en de heer **Herman Lauwers** –

houdende de aanleg en het beheer van woonwagenterreinen

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel van decreet houdende de aanleg en het beheer van woonwagenterreinen, is een antwoord op de huisvestingsproblematiek van woonwagebewoners. Het is een noodzakelijke voorwaarde voor de aanpak van andere kansarmoedefactoren onder meer op het gebied van onderwijs, sociale integratie, inkomen, werkgelegenheid, gezondheid en cultuur.

Nu overleven woonwagebewoners door een sterke traditie van zelfredzaamheid, een sterke familiale en sociale band en de sobere eisen die ze aan hun leefomgeving stellen.

Zonder de nodige woonzekerheid kunnen aspecten van meervoudige achterstelling niet adequaat aangepakt worden. Er wordt derhalve afgestapt van het voluntaristische karakter van het al of niet aanleggen van woonwagenterreinen.

De meeste grotere gemeenten in Vlaanderen worden voortdurend, of tijdelijk, geconfronteerd met de aanwezigheid van woonwagebewoners op hun grondgebied. Die aanwezigheid schept problemen op het vlak van huisvesting, ruimtelijke ordening en begeleiding.

Deze bevolkingsgroep in Vlaanderen is een schoolvoorbeeld van een zwakke culturele minderheidsgroep. Ze maakt slechts een kleine minderheid uit van de Vlaamse bevolking en leeft bovendien veel eerder in de marge van onze samenleving. Hun politieke impact is klein gebleven. Maatregelen gericht op de emancipatie van marginale groepen liggen echter vaak moeilijk op het lokale niveau. Eventuele weerstanden uiten zich daar het duidelijkst en kunnen zich daar voelbaar tegen de plaatselijke overheid keren. De aanwezigheid van de woonwagebewoners is echter een gegeven en een gecoördineerde aanpak van de problematiek door alle betrokkenen is dan ook noodzakelijk.

Dit voorstel van decreet voorziet de steden en gemeenten van een wettelijk en budgettair kader, waarbij de opdrachten en inspanningen tussen de verschillende lokale besturen worden verdeeld. Het provinciale niveau wordt aangesproken voor het oplossen van het bovenlokale fenomeen van doortrekkende zigeuners. Het aanleggen en beheeren van doortrekkersterreinen wordt daarom tot de opdracht van de provincie gerekend, telkens in

overleg met de steden en gemeenten waar zo'n terrein komt.

Het Vlaamse niveau is verantwoordelijk voor de coördinatie, het toezicht en de financiering van het geheel. Verder moet de Vlaamse Gemeenschap ook voor deze doelgroep vasthouden aan haar keuze om een geïntegreerd kansarme- en minderhedenbeleid te voeren.

Onvoldoende standplaatsen

De Vlaamse Gemeenschap herbergt ongeveer 980 trekkende gezinnen en zigeunergezinnen die in een woonwagen wonen.

Op 1 april 1996 zijn er in Vlaanderen 387 standplaatsen op gemeentelijke woonwagenterreinen op 27 locaties in bijna evenveel gemeenten. Dat betekent een tekort aan 593 legale plaatsen. In 2000 zal de totale woonwagenbevolking, rekening houdend met een natuurlijke aangroei, vermoedelijk uit 1090 gezinnen bestaan¹. Op een toenemend aantal gemeentelijke terreinen is nu al sprake van een overtal aan bewoners – dikwijls doordat kinderen van de oorspronkelijke bewoners zich er ook vestigen – waardoor het beheer en de goede leefomstandigheden op die erkende terreinen in het gedrang kunnen komen.

Woonwagengezinnen die niet terecht kunnen op een gemeentelijk woonwagenterrein, staan illegaal, hebben geen woonzekerheid en weinig of geen elementaire nutsvoorzieningen. Zij hebben zich geïnstalleerd op een eigen of gehuurd perceel grond. Zij riskeren uitdrijving omdat ze geen bouwvergunning krijgen. Stedenbouwkundig schijnt een woonwagen nergens in te passen. PV's tegen woonwagebewoners wegens het overtreden van de wet op de ruimtelijke ordening en bevelen tot herstel met dwangsom hangen de woonwagenbevolking boven het hoofd.

Een beperkt aantal gezinnen heeft geen vaste overwinteringsplaats en zwerft rond. Andere woonwagengezinnen wonen gedwongen in huizen.

¹ alle cijfers V.O.W.

In Vlaanderen is er geen enkele voorziening voor doortrekkers. Slechts een paar gemeenten zijn bereid enkele keren per jaar een tiental doortrekkers op te vangen. Toch zijn er naast de noodzakelijke residentiële terreinen ook doortrekkersplaatsen nodig, vooral voor ± 120 in Vlaanderen gedomicilieerde Rom-zigeunergezinnen, die sterk nomadisch leven, maar ook voor het toenemende aantal buitenlandse zigeuners die tijdelijk in België verblijven. Hun aantal wordt geschat op een 1000-tal gezinnen per jaar.

Subsidiereglement : onvoldoende stimulans

Het Besluit van de Vlaamse regering van 29 juni 1983 houdende de vaststelling van het bedrag en van de voorwaarden inzake betoelaging van verwerving, inrichting en uitbreiding van woonwagenterreinen, gewijzigd door het BVR van 28 februari 1990, het BVR van 23 oktober 1991 en het BVR van 30 maart 1994, heeft onvoldoende stimuli gegeven.

Voor het verwerven en inrichten van de woonwagenterreinen kunnen gemeenten, OCMW's en provincies gesubsidieerd worden. Het reglement dat de Vlaamse regering daartoe in 1983 heeft vastgelegd, bepaalt dat tot 90 % van de kosten² voor verwerving van de grond, verharding van het terrein, aanleg van wegen, beplanting, watervoorziening, sanitair, rioleringen, elektriciteitsvoorzieningen, verlichting, bergplaatsen en sociale voorzieningen kunnen worden gerecupereerd.

Verder bepaalt het besluit aan welke voorwaarden het terrein moet voldoen : het moet gelegen zijn in een gezonde omgeving en de bewoners moeten van daaruit gebruik kunnen maken van openbaar vervoer en van onderwijs- en cultuurvoorzieningen ; er moet minstens 100 m² per wagen beschikbaar zijn en het terrein moet minstens 10 tot 500 aren groot zijn ; het mag enkel gebruikt worden voor woon- of aanhangwagens en het moet gemakkelijk toegankelijk zijn.

De terreinen worden gesubsidieerd vanuit begrotingsprogramma 41.7 basisallocatie 63.01. Voor 1996 hield die subsidie een bedrag van 19.600.000 fr. in.

Uit bovenstaand cijfermateriaal blijkt duidelijk dat dit subsidiereglement onvoldoende stimulansen gaf om in de noodzakelijke hoeveelheid standplaatsen te voorzien. Bovendien blijkt uit onderzoek dat de infrastructuur op vele gemeentelijke terreinen nog te wensen overlaat. Het besluit regelt niets in verband met het toezicht op de terreinen zodat dat ten laste komt van de plaatselijke besturen.

Voorstel van decreet

Dit voorstel van decreet is gericht op de aanleg van kleine familiale terreinen van maximum 20 wagens voor traditionele woonwagenbewoners. Omdat de woonwagenbevolking nadrukkelijk vraagt om kleinschalige familieterreinen – dit sluit immers aan bij hun traditie en levenswijze – en omdat ook in het buitenland bewezen is dat grote terreinen gettovorming in de hand werken, dient men daaraan tegemoet te komen.

Wanneer een aanvraag wordt ingediend, wordt elke gemeente met 15.000 inwoners of meer geacht een minimum aantal standplaatsen te realiseren op haar grondgebied. De gemeente kan ofwel zelf overgaan tot de aanleg, uitrusting en beheer van de terreinen, ofwel overeenkomsten afsluiten met particuliere initiatiefnemers of eigenaars, ofwel overeenkomsten afsluiten met sociale bouwmaatschappijen.

Via decretale weg moet het aantal standplaatsen opgevoerd worden. Het oplossen van onder andere de huisvestingsproblematiek vraagt echter ook aanvullende maatregelen, onder andere :

– Overgangsmaatregelen

Een voldoende groot aantal standplaatsen kan niet een-twee-drie verwezenlijkt worden. Daarom moeten er tussentijdse maatregelen genomen worden zodat de nu illegaal staande bewoners niet langer kunnen worden verdreven. In afwachting van de realisatie van een terrein, biedt de gemeente aan de aanvrager(s) een pleisterplaats aan met aansluiting op de riolering en op het elektriciteits- en watervoorzieningsnet.

– Structuurplan Vlaanderen

Het Structuurplan beschrijft de visie, principes, doelstellingen, ontwikkelingsperspectieven, strategieën en middelen voor een gewenste ruimtelijke ontwikkeling. Dit Structuurplan zou kansen kun-

² van 1983 tot 1989 werd slechts 60 % gesubsidieerd

nen creëren opdat bij het opstellen en het uitvoeren van de gewestplannen aan gronden de concrete bestemming van woonwagenterreinen wordt gegeven.

– Grondbeleid

Regelgeving met betrekking tot het grondbeleid in Vlaanderen dient aangepast te worden opdat ook woonwagenbewoners voor grond in aanmerking komen. Erkende huisvestingsmaatschappijen zouden ingeschakeld kunnen worden via bijvoorbeeld het vrijmaken van subsidies voor het verwerven van een terrein, het te koop aanbieden van gronden of restgronden tegen sociaal tarief aan particuliere woonwagenbewoners.

– specifieke aandacht in het geïntegreerde kansarmen- en minderhedenbeleid.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Dit artikel behoeft nauwelijks commentaar. Aangezien het hier om een alternatieve vorm van huisvesting gaat, betreft het een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Dit artikel geeft een aantal definities.

Om te beginnen is het onderscheid belangrijk tussen de verschillende types van woonwagenterreinen naargelang ze aangelegd zijn en beheerd worden voor een verblijf van korte duur (doortrekkersterreinen) of voor een langdurig verblijf (semi-residentieel woonwagenterrein).

Een pleisterplaats daarentegen is geen woonwagenterrein. Het is niet specifiek voor woonwagens aangepast. Het is een terrein waarop bij gebrek aan echte aangelegde en goedgekeurde woonwagenterreinen woonwagens tijdelijk kunnen worden toegelaten. Het kan dus bijvoorbeeld gaan om parkings van sportvoorzieningen, culturele of andere voorzieningen, die weinig of niet gebruikt worden en waar een minimale opvang van woonwagenbewoners kan worden georganiseerd.

De omschrijving van woonwagenbewoner is essentieel om te vermijden dat ondermeer campingbewoners aanspraken zouden kunnen maken op een standplaats voor woonwagenbewoners.

Het behoren tot de bevolkingsgroep kan op verschillende manieren worden aangetoond (niet limitatieve lijst) : een kopie van vroegere inschrijving in bevolkingsregister met de vermelding WW bij het adres, een kopie van de nomadenkaart (in gebruik tot 1975), een geboorteakte, verklaring van een gemeentebestuur, kopie van een soortgelijk statuut in het buitenland, enzovoort.

Het spreekt vanzelf dat het recht om een standplaats aan te vragen ook toekomst aan wie met een woonwagenbewoner samenleeft of kind van een woonwagenbewoner is.

Hoewel het hier om een zeer beperkt onderdeel van het huisvestingsbeleid gaat, wordt de bevoegdheid omtrent uitvoering en toepassing van dit decreet toegewezen aan de minister die bevoegd is voor het woonwagenbeleid in zijn geheel.

De andere begrippen behoeven geen verder commentaar.

Artikel 3

Dit artikel omschrijft de doelstellingen van dit decreet. Het vermelden ervan in het decreet moet garanderen dat die doelstellingen gehandhaafd worden in de uitvoeringsbesluiten, dat ze aan de basis liggen van de op te stellen adviezen en dat ze het uitgangspunt zijn bij evaluatie en controle van de manier waarop het decreet in praktijk wordt gebracht.

Artikel 4

Dit artikel behandelt de oprichting van een Vlaamse Woonwagencommissie. Die commissie krijgt in het gehele decreet een sleutelrol in de beleidsvoorbereiding en het toezicht op de uitvoering. Ze krijgt in die zin een dubbele opdracht. Ze wordt belast met het toezicht op de toepassing van dit decreet zowel wat de realisatie van woonwagenterreinen als wat het beheer ervan betreft.

Daarnaast kan ze ook algemeen adviseren over elk aspect van het beleid inzake de aanleg en het beheer van woonwagenterreinen. Daarom wordt ze in de volgende artikelen van dit decreet telkens

als adviserende instelling genoemd. Op die manier kan ook een uniform beleid voor Vlaanderen worden ontwikkeld.

Het is aan de Vlaamse regering om statuut, samenstelling en werkwijze van de commissie te regelen. Hoewel dat niet expliciet vermeld wordt in het decreet, moet er van uitgegaan worden dat de Vlaamse regering de werking van de commissie zal ondersteunen door te zorgen voor administratieve ondersteuning (in de vorm van een secretariaat). Anders zal de commissie nooit de haar in decreet opgedragen taken behoorlijk en op een onderbouwde manier kunnen vervullen. Vanuit dezelfde bezorgdheid moet het de bedoeling zijn om alle betrokkenen in de commissie rond de tafel te krijgen. Het moet daarbij gaan om vertegenwoordigers van de betrokken doelgroep, van het Vlaams Overleg Woonwagenwerk, van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, van de Vlaamse administratie en van de Vlaamse regering.

Artikel 5

Paragraaf 1 van dit artikel bepaalt hoe de voorschriften worden opgesteld waaraan de woonwagenterreinen en de standplaatsen moeten voldoen. Dat gebeurt door de Vlaamse regering op advies van de Vlaamse Woonwagencentraalcommissie. Wel wordt decretaal vastgelegd dat een semi-residentieel woonwagenterrein ten hoogste 20 standplaatsen mag bevatten. Daarmee richt men zich op de aanleg van kleinschalige familiale terreinen. Ervaringen in het buitenland met grootschalige terreinen (boven de 50 woonwagens) hebben aangetoond dat dergelijke terreinen snel ontaarden in getto's, waar de veiligheid van bewoners en omwonenden in het gedrang komt. Dat kan uiteraard niet de bedoeling zijn. Vandaar deze beperking tot 20 standplaatsen.

De standplaatsen kunnen op verschillende manieren ter beschikking gesteld worden (in gebruik geven, verhuren, verkopen) volgens nog door de Vlaamse regering vast te leggen voorwaarden. Daarbij moet telkens de garantie worden ingebouwd dat de standplaats ook in de toekomst enkel door woonwagenterreinen kan worden ingenomen. Dat geldt zeker bij verkoop van de standplaats.

Paragraaf 2 voorziet in een decretale onderbouw voor de subsidieregeling bij de verwerving, aanleg en uitrusting en uitbreiding van woonwagenterreinen

(ter bevestiging of vervanging van de huidige regeling bij Besluit van de Vlaamse regering van 29 juni 1983). Naast de provincies, de gemeenten en de OCMW's wordt nu ook de mogelijkheid gegeven aan bouwmaatschappijen om een inspanning inzake woonwagenterreinen te leveren.

Inzake subsidie is in het tweede lid van deze paragraaf een sanctionering ingebouwd met betrekking tot die gemeenten en provincies die in deze problematiek hun verantwoordelijkheid ontlopen. Wanneer tenslotte de Vlaamse regering in hun plaats moet optreden, zal de volledige kostprijs op hen verhaald worden zonder dat ze nog een beroep kunnen doen op de subsidieregeling.

Artikel 6

Dit artikel behandelt de problematiek van de doortreksterreinen. Aangezien die problematiek de lokale gemeentegrenzen ontegensprekelijk overschrijdt, wordt er een beroep gedaan op de provincies.

Zij moeten zorgen voor de opvang van doortrekkende woonwagenterreinen (in hoofdzaak zigeunergroepen) door te voorzien in de aanleg en het beheer van doortreksterreinen, waarop die groepen voor een tijdelijk verblijf van enkele dagen tot hoogstens een paar weken terecht kunnen.

Een viertal terreinen per provincie (van verschillende grootte en verspreid over de provincie) is minstens vereist. Paragraaf 1 legt dit vast en geeft de provincies drie jaar de tijd om aan deze norm te voldoen;

Het evenwichtig verdelen over de provincie houdt in dat er rekening wordt gehouden met de bereikbaarheid van de terreinen (dicht bij de grote verkeersassen) en met een spreiding over de voornaamste streken van de provincies. Het spreekt vanzelf dat de provinciale doortreksterreinen bij voorkeur in veeleer stedelijke gebieden aangelegd worden.

Paragraaf 2 regelt de aanvullende eis van een positief advies door de Vlaamse Woonwagencentraalcommissie. Die moet in de eerste plaats nagaan of het gezochte terrein aanvaardbaar is, zowel als site zelf als vanuit de notie van een evenwichtige verdeling over de provincie ten behoeve van de doelgroep. Daarnaast moet ze ook het plan beoordelen op

basis van de door de Vlaamse regering vastgelegde voorschriften (artikel 5, paragraaf 1).

Wanneer een advies meer dan zestig dagen uitblijft, wordt ervan uitgegaan dat er een gunstig advies is en kan de provincie doorgaan met het dossier.

Paragraaf 3. Na de genoemde termijn van drie jaar kan de Vlaamse regering in de plaats van de provincie treden om de aanleg van ontbrekende doortrekkersterreinen te realiseren. Ze is daartoe niet verplicht. Zolang de Vlaamse regering niet in de plaats is getreden, kan de provincie de situatie rechtzetten en een beroep doen op de subsidieregeling.

Doortrekkersterreinen worden occasioneel door de betrokken groepen gebruikt. Daarom is er dan ook niet voorzien in een toewijsregeling.

Artikel 7

Dit artikel behandelt de problematiek van de semi-residentiële woonwagenterreinen. Hier is wel degelijk sprake van een noodsituatie op gemeentelijk vlak. Dat houdt in dat de gemeenten (in ieder geval vanaf een zekere grootte) op dat gebied verantwoordelijkheid op zich moeten nemen. Er is gekozen voor een soepele verplichting. In principe moeten gemeenten vanaf 15.000 inwoners een minimaal aantal standplaatsen direct of indirect aanbieden. De mogelijkheid tot sanctionering is er echter alleen wanneer er daadwerkelijk sprake is van een noodsituatie waardoor er gezinnen getroffen worden (zie paragraaf 3).

Paragraaf 1 legt de minimumaantallen vast op basis van het inwonersaantal. Dat aantal is groter naargelang de gemeente groter is.

Het aantal kan per gemeente worden opgetrokken indien de Vlaamse regering vaststelt dat het aantal erkende aanvragers in die bepaalde gemeente het minimumaantal sterk overstijgt. Dat geldt ook voor gemeenten met minder dan 15.000 inwoners waarvoor het minimumaantal impliciet op nul is vastgelegd. Ook in die gemeenten moeten aanvragen tot standplaatsen voor woonwagengewoners worden onderzocht. En overeenkomstig paragrafen 5 en 6 van dit artikel kunnen ook de kleinere gemeenten woonwagenterreinen aanleggen en beheren.

Het minimumaantal kan worden opgetrokken maar hiervoor moet eerst advies worden ingewonnen van de Vlaamse Woonwagencommissie.

Paragraaf 2 laat de gemeente een dubbele mogelijkheid. Ofwel sluit ze overeenkomstig af met derden (particulieren of andere publieke besturen) die woonwagendstandplaatsen ter beschikking hebben of opgericht hebben, ofwel gaat ze zelf over tot aanleg en beheer. In beide gevallen is er een positief advies van de Vlaamse Woonwagencommissie nodig. Die moet in de eerste plaats nagaan of het gezochte terrein aanvaardbaar is zowel als site zelf als qua algemene ligging ten opzichte van het woongebied van de gemeente. Het terrein moet voldoende aansluiten bij de bebouwde ruimte van de gemeente (liefst aansluitend op een dorpskern) en de ligging mag in geen geval leiden tot een "ruimtelijke uitsluiting" van de bewonersgroepen. Daarnaast moet ze ook het plan beoordelen op basis van de door de Vlaamse regering vastgelegde voorschriften (artikel 5, paragraaf 1).

Wanneer een advies meer dan zestig dagen uitblijft, wordt ervan uitgegaan dat er een gunstig advies is en kan de gemeente doorgaan met het dossier.

Paragraaf 3. Na de genoemde termijn van drie jaar kan de Vlaamse regering in de plaats van de gemeente treden om de aanleg van de ontbrekende standplaatsen te realiseren. Ze is daartoe niet verplicht en ze kan dat alleen wanneer er ook inderdaad erkende woonwagengewoners in de gemeente op de toewijzing van de standplaats wachten. Het heeft immers weinig zin in de plaats van de gemeenten te treden om semi-residentiële woonwagenterreinen aan te leggen wanneer er binnen de gemeenten geen kandidaten aanwezig zijn en de kans bestaat dat de standplaatsen niet worden ingenomen. Aan de andere kant moet men kunnen verwachten dat er binnen achttien maanden na de erkenning van een aanvraag van een woonwagengewoner in een standplaats kan worden voorzien (wanneer het minimumaantal nog niet is bereikt). Wanneer het minimumaantal reeds is bereikt en er erkende kandidaten overblijven, kan overeenkomstig het derde lid van § 1 overwogen worden om het minimumaantal voor de betrokken gemeenten te verhogen.

Zolang de Vlaamse regering niet in de plaats van de gemeente is getreden, kan de gemeente de situatie rechtzetten en een beroep doen op de subsidieregeling.

Paragraaf 4 verplicht de gemeenten tot het aanbieden van een pleisterplaats aan erkende kandidaten voor een standplaats in afwachting van de aanleg van het minimumaantal standplaatsen.

Paragraaf 5 en 6 behandelen het overtal aan standplaatsen. Gemeenten die reeds een overtal hebben bij de inwerkingtreding van dit decreet, moeten dat aantal in de toekomst instandhouden.

Aanleg van extra terreinen boven het minimumaantal moet volgens dezelfde regels verlopen. Daarom is ook in dat geval een advies van de Vlaamse Woonwagencommissie nodig.

Artikel 8

Dit artikel bepaalt de procedure voor erkenning als woonwagebewoner en de toewijzing van de standplaatsen. Die procedure kent twee stappen : eerst volgt erkenning als kandidaat voor een standplaats (inschrijving in een kandidatenregister) ; daarna de toewijzing wanneer de standplaatsen ook inderdaad beschikbaar zijn (door aanleg beschikbaar zijn of vrijkomen).

§ 1 bepaalt dat standplaatsen op woonwagenterreinen uitsluitend aan woonwagebewoners kunnen worden toegewezen.

Verdere criteria voor erkenning kunnen door de Vlaamse regering worden vastgelegd.

§ 2 tot 6 bepalen de procedure om als kandidaat voor een standplaats in een bepaalde gemeente te worden erkend.

§ 2 bepaalt de wijze en de inhoud van de aanvraag. Die kan verder verfijnd en aangevuld worden met bepalingen, te treffen bij ministerieel besluit.

§ 3 bepaalt de termijn waarbinnen het College moet beslissen en de wijze van mededeling van de beslissing.

§ 4 bepaalt de inschrijving in een kandidatenregister.

§ 5 regelt het toezicht door de Vlaamse regering op de beslissing van de gemeente. Hij voorziet in de mogelijkheid om de genomen beslissing te schorsen. Dit kan enkel op eensluidend advies van de Vlaamse Woonwagencommissie. Deze formuleert terzake een voorstel telkens zij meent dat de beslissing niet beantwoordt aan de bepalingen van

dit decreet en aan wat in de uitvoeringsbesluiten is opgenomen. De Vlaamse regering gaat al dan niet in op het advies, ze kan echter in geen geval op eigen initiatief en/of motivering schorsen.

Vandaar dat elke beslissing zowel aan de Vlaamse Woonwagencommissie als aan de Vlaamse regering moet worden gemeld.

Bij schorsing moet de gemeente binnen de vijftienveertig dagen een nieuwe beslissing nemen.

Daarbij kunnen zich twee gevallen voordoen.

– Ofwel wordt de kandidatuur ten onrechte geweigerd. In principe geniet beroep bij de deputatie dan de voorkeur, in bijkomende orde kan de Vlaamse Woonwagencommissie tussenkomen voor aanvragers, die in deze administratief minder onderlegd zijn. Laat het college van burgemeester en schepenen deze schorsing op zijn beloop dan draait dit uit op een stilzwijgende weigering waarbij enkel een beroep of een nieuwe aanvraag vooralsnog uitsluitend kan geven. Het is immers niet de bedoeling dat de Vlaamse regering hier in de plaats van de lokale overheid treedt.

– Ofwel wordt de kandidatuur ten onrechte toegelaten en dan kan de Vlaamse regering op advies van de Vlaamse Woonwagencommissie deze telkens opnieuw blokkeren. Laat het College uiteindelijk de zaak op zijn beloop dat mondt het uit in een logische weigering.

§ 6 voorziet in een beroepsprocedure bij de gouverneur. Er wordt beslist binnen de vijftienveertig dagen. Bij gebrek aan beslissing wordt de erkenning geweigerd. Er is geen mogelijkheid tot verder beroep of tot schorsing van de beslissing. Er wordt van uitgegaan dat bij dit beroep alle mogelijke argumenten op tafel liggen.

§ 7 en § 8 behandelen de toewijzing van standplaatsen aan de erkende kandidaten.

§ 7 bepaalt dat de toewijzing van standplaatsen gebeurt op basis van het kandidatenregister. Het is aan de Vlaamse regering om daarvoor uniforme regels voor uit te werken. In ieder geval moet daarbij rekening worden gehouden met de sociale en familiale relaties.

Dit sluit aan bij de traditie van de betrokken groepen waarbij bepaalde familie-eenheden (ouders met kinderen) samen op een terrein staan. Vaak zijn daar dan opnieuw verdere relaties aan gekoppeld vanuit een gezamenlijke geschiedenis. Het is

de bedoeling om via deze bepaling te vermijden dat dergelijke sociale relaties zouden doorbroken worden.

§ 8 regelt het toezicht van de Vlaamse regering op de toewijzing van de standplaatsen. Hij voorziet in de mogelijkheid om de genomen beslissing te schorsen. Dit kan enkel op eensluidend advies van de Vlaamse Woonwagencommissie. Deze formuleert terzake een voorstel telkens zij meent dat de beslissing niet beantwoordt aan de bepalingen van dit decreet en aan wat in de uitvoeringsbesluiten is opgenomen. De Vlaamse regering gaat al dan niet in op het advies, ze kan echter in geen geval op eigen initiatief en/of motivering schorsen.

Vandaar dat elke beslissing zowel aan de Vlaamse Woonwagencommissie als aan de Vlaamse regering moet worden gemeld.

Bij schorsing moet de gemeenten binnen de vijftien-veertig dagen een nieuwe beslissing nemen.

Inzake toewijs van de standplaats heeft de schorsende tussenkomst van de Vlaamse Woonwagencommissie een meer verregaande draagwijdte. Het college van burgemeester en schepenen moet in de nieuwe beslissing wel degelijk rekening houden met de opmerkingen die aanleiding gaven tot de schorsing.

Er is immers geen beroepsmogelijkheid voor andere kandidaten en de Vlaamse regering moet via de inbreng van de Vlaamse Woonwagencommissie in deze dan ook de belangen van alle rechthebbende kandidaten bewaken en inbrengen. Dit zal vooral moeten gebeuren ten aanzien van het decretaal vastgelegd criterium van de sociale en familiale relaties en de eventuele nadere toewijzigingsregels.

§ 9 vergt geen commentaar.

Artikel 9

Dit artikel vergt geen verder commentaar.

Ria VAN DEN HEUVEL
Herman LAUWERS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet en in de besluiten ter uitvoering ervan worden de volgende begrippen gebruikt :

doortrekkersterrein : een woonwagenterrein voor kort verblijf ;

minister : het lid van de Vlaamse regering dat bevoegd is voor het woonwagenbeleid ;

pleisterplaats : een terrein waarop woonwagens tijdelijk toegelaten kunnen worden ;

semi-residentieel woonwagenterrein : een woonwagenterrein voor langdurig verblijf ;

standplaats : afgebakende ruimte op een woonwagenterrein, bestemd voor het verblijf van één gezin ;

woonwagen : een gebouw dat of constructie die hoofdzakelijk bestemd is voor de huisvesting van een gezin en in zijn geheel of in volumes kan worden verplaatst ;

woonwagenbewoner : persoon die behoort tot de bevolkingsgroep die traditioneel in een woonwagen woont, die samenleeft met een dergelijk persoon of die er in eerste graad van afstamt ;

woonwagenterrein : een terrein bestemd en aangelegd voor het plaatsen van woonwagens en de daartoe noodzakelijke voorzieningen ;

Artikel 3

Het beleid inzake woonwagenterreinen en het toezicht op aanleg, uitrusting en toewijzing ervan is erop gericht uitgeruste standplaatsen ter beschikking te stellen aan woonwagenbewoners, de woonzekerheid veilig te stellen en garant te staan voor een kwalitatieve situering en aanleg van woonwagenterreinen.

Artikel 4

Er wordt een Vlaamse Woonwagencommissie opgericht, die belast is met het toezicht op de vestiging van de woonwagenterreinen, de aanleg ervan en de toewijzing van de standplaatsen.

De commissie adviseert de minister over alle te nemen maatregelen of uit te vaardigen voorschriften nopens de aanleg en het beheer van woonwagenterreinen. De Vlaamse regering regelt het statuut, de samenstelling en de werkwijze van de commissie.

Artikel 5

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt op advies van de Vlaamse Woonwagencommissie de voorschriften waaraan de woonwagenterreinen en de standplaatsen dienen te voldoen.

Een semi-residentieel woonwagenterrein mag ten hoogste 20 standplaatsen bevatten.

Onverminderd de bepalingen van artikel 7, § 2 kunnen de betrokken standplaatsen tegen vergoeding in gebruik worden gegeven, verhuurd of verkocht. De Vlaamse regering bepaalt daartoe de voorwaarden.

§ 2. Binnen de perken van de begrotingskredieten kan de Vlaamse regering, onder door haar vast te stellen voorwaarden, subsidies verlenen aan provincies, gemeenten, openbare centra voor maatschappelijk welzijn en bouwmaatschappijen tot nut van het algemeen voor het verwerven, aanleggen of uitbreiden van woonwagenterreinen.

Er worden geen subsidies verleend wanneer de Vlaamse regering overeenkomstig artikel 6, § 3 en artikel 7, § 3 in de plaats treedt van een provincie of een gemeente bij de aanleg van een woonwagenterrein.

Artikel 6

§ 1. Elke provincie legt binnen drie jaar na de inwerkingtreding van dit decreet twee doortrekkersterreinen met minstens vijftien standplaatsen en twee doortrekkersterreinen met minstens dertig standplaatsen aan. De terreinen worden evenwichtig over het grondgebied van de provincie verspreid.

§ 2. De provincie kan slechts overgaan tot de aanleg van een doortrekkersterrein mits een positief advies van de Vlaamse Woonwagencommissie omtrent de vestigingsplaats en het plan.

Bij ontstentenis van een advies binnen zestig dagen nadat de provincie een advies heeft gevraagd, wordt ervan uitgegaan dat er een gunstig advies is.

§ 3. Indien de provincie de termijn van drie jaar laat verlopen, kan de Vlaamse regering in haar plaats treden en de doortrekkersterreinen aanleggen op kosten van de provincie.

Artikel 7

§ 1. Onverminderd de bepalingen van artikel 6 ziet elke gemeente met 15.000 inwoners of meer erop toe dat op haar grondgebied een minimumaantal standplaatsen voor woonwagens is aangelegd binnen drie jaar na de inwerkingtreding van dit decreet.

Het minimumaantal standplaatsen wordt bepaald als volgt :

voor gemeenten met 15.000 tot en met 24.999 inwoners : 5 ;

voor gemeenten met 25.000 tot en met 49.999 inwoners : 10 ;

voor gemeenten met 50.000 tot en met 99.999 inwoners : 15 ;

voor gemeenten met 100.000 tot en met 199.999 inwoners : 20 ;

voor gemeenten met meer dan 200.000 inwoners : 10 per begonnen schijf van 100.000 inwoners.

De Vlaamse regering kan op advies van de Vlaamse Woonwagencommissie het minimumaantal voor een gemeente optrekken op basis van het aantal erkende aanvragers voor een standplaats in de gemeente, opgenomen in het kandidatenregister.

§ 2. Om het minimumaantal te halen kan de gemeente :

– ofwel overeenkomsten afsluiten met het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, sociale huisvestingsmaatschappijen, particuliere initiatiefnemers of eigenaars van wie de woonwagenterreinen en standplaatsen voldoen aan de bepalingen

van artikel 5, met het oog op de toewijzing van de standplaatsen volgens de bepalingen van dit decreet. Die overeenkomsten kunnen slechts worden afgesloten mits een positief advies van de Vlaamse Woonwagencommissie ;

– ofwel zelf overgaan tot de aanleg, de uitrusting en het beheer van de benodigde woonwagenterreinen. De gemeente kan slechts overgaan tot de aanleg van een woonwagenterrein mits een positief advies van de Vlaamse Woonwagencommissie omtrent de vestigingsplaats en het plan.

Bij ontstentenis van een advies binnen zestig dagen nadat de gemeente een advies heeft gevraagd, wordt ervan uitgegaan dat er een gunstig advies is.

§ 3. Wanneer de gemeente de termijn van drie jaar laat verlopen, kan de Vlaamse regering in haar plaats treden en de woonwagenterreinen aanleggen op kosten van de gemeente voorzover uit de kandidatenregister van de gemeente blijkt dat de gemeente binnen achttien maanden na de erkenning van de gegrondheid van de aanvraag voor een standplaats door een woonwagenbewoner niet is kunnen overgaan tot de toekenning van een standplaats.

§ 4. Zolang de gemeente niet voldaan heeft aan de voorwaarde van § 1 van dit artikel, moet zij aan woonwagenbewoners van wie de aanvraag voor een standplaats in de gemeente als gegrond is erkend, een pleisterplaats aanbieden met aansluiting op de riolering, het elektriciteits- en watervoorzieningsnet.

§ 5. Gemeenten die bij de inwerkingtreding van dit decreet meer standplaatsen op hun grondgebied hebben dan het in § 1 van dit artikel genoemde minimumaantal, kunnen hun aantal niet vermindere op basis van dit decreet.

§ 6. Bij het afsluiten van overeenkomsten of het aanleggen van woonwagenterreinen boven het minimumaantal, bepaald in § 1 van dit artikel, wordt evenzeer het advies gevraagd van de Vlaamse Woonwagencommissie volgens de voorwaarden, bepaald in § 2 van dit artikel.

Artikel 8

§ 1. Standplaatsen op semi-residentiële woonwagenterreinen, ingericht door een gemeente of waarvoor overeenkomstig artikel 7, § 2 door een gemeente een overeenkomst is afgesloten, worden

prioritair toegewezen aan woonwagengebouders. De Vlaamse regering kan op advies van de Vlaamse Woonwagengeboudesmissie nadere toelatingsvoorwaarden bepalen waaraan kandidaten moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de toewijzing van een standplaats.

§ 2. De aanvraag tot het bekomen van een standplaats op een semi-residentieel woonwagenterrein, aangelegd of aan te leggen volgens de bepalingen van dit decreet, die voldoet aan de bepalingen van § 1 van dit artikel, dient te gebeuren bij een ter post aangetekend schrijven gericht aan het College van Burgemeester en Schepenen van de betrokken gemeente.

Ze dient minstens volgende elementen te bevatten :

- identificatie van de aanvrager(s), nationaliteit en gezinssamenstelling ;
- het gevraagde aantal standplaatsen ;
- stukken ter staving van het behoren tot de prioritaire doelgroep.

De minister kan verdere bepalingen uitvaardigen waaraan deze aanvraag dient te voldoen.

§ 3. Het College van Burgemeester en Schepenen beslist binnen de vijfenveertig dagen over de gegrondheid van de aanvraag. De beslissing wordt zowel aan de aanvrager, aan de Vlaamse Woonwagengeboudesmissie als aan de Vlaamse regering betekend.

§ 4. Wordt de gegrondheid van de aanvraag erkend, dan wordt de aanvrager ingeschreven in het kandidatenregister voor een standplaats in de gemeente.

§ 5. De Vlaamse regering kan op eensluidend advies van de Vlaamse woonwagengeboudesmissie binnen de vijfenveertig dagen na ontvangst van een beslissing door het College van Burgemeester en Schepenen over de gegrondheid van de aanvraag overgaan tot het schorsen van deze beslissing wanneer deze niet voldoet aan de bepalingen van dit decreet en de besluiten ter uitvoering ervan. De schorsing wordt onverwijld medegedeeld aan de aanvrager en aan het College van Burgemeester en Schepenen.

De schorsing wordt teniet gedaan wanneer de aanvrager overeenkomstig § 6 van dit artikel in beroep gaat bij de bestendige deputatie.

Het College van Burgemeester en Schepenen neemt binnen de vijfenveertig dagen na ontvangst van de schorsingsbeslissing een nieuwe beslissing. Wordt binnen deze termijn geen nieuwe beslissing genomen ; dan wordt de aanvraag geacht te zijn geweigerd.

§ 6. Wordt de aanvraag geweigerd, dan kan de aanvrager binnen de vijfenveertig dagen na ontvangst van de beslissing tegen deze beslissing beroep aantekenen bij de bestendige deputatie. De bestendige deputatie meldt het beroep onverwijld aan het College van Burgemeester en Schepenen, aan de Vlaamse regering en aan de Vlaamse woonwagengeboudesmissie.

De bestendige deputatie beslist op advies van de Vlaamse woonwagengeboudesmissie binnen de vijfenveertig dagen over het beroep.

De beslissing wordt aan de aanvrager, aan het College van Burgemeester en Schepenen, aan de Vlaamse regering en aan de Vlaamse woonwagengeboudesmissie betekend.

Wordt binnen de termijn van vijfenveertig dagen geen beslissing genomen, dan wordt de aanvraag geacht te zijn geweigerd.

§ 7. Binnen de vijfenveertig dagen na de aanleg of het vrijkomen van een standplaats beslist het College van Burgemeester en Schepenen over de toewijzing van de standplaats aan erkende aanvragers ingeschreven in het kandidatenregister. De beslissing over de toewijzing wordt zowel aan de betrokken aanvrager, aan de Vlaamse Woonwagengeboudesmissie als aan de Vlaamse regering betekend.

De Vlaamse regering bepaalt op advies van de Vlaamse Woonwagengeboudesmissie de toewijzingsregels die het College van Burgemeester en Schepenen daarbij moet hanteren. Er wordt rekening gehouden met sociale en familiale relaties op het woonwagenterrein.

§ 8. De Vlaamse regering kan op eensluidend advies van de Vlaamse Woonwagengeboudesmissie binnen de vijfenveertig dagen na ontvangst van een beslissing over de toewijzing van een standplaats overgaan tot het schorsen van deze beslissing wanneer deze niet voldoet aan de bepalingen van dit decreet en de besluiten ter uitvoering ervan. De schorsing wordt onverwijld medegedeeld aan de aanvrager en aan het College van Burgemeester en Schepenen.

Het College van Burgemeester en Schepenen neemt binnen de vijfenveertig dagen na ontvangst van de schorsingsbeslissing een nieuwe beslissing rekening houdend met opmerkingen die tot de schorsing aanleiding gaven.

§ 9. De in dit artikel vermelde termijnen worden opgeschort gedurende de maanden juli en augustus.

Artikel 9

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1999.

Ria VAN DEN HEUVEL

Herman LAUWERS
